

Anonimizēta versija

Tulkojums

C-297/24 - 1

Lieta C-297/24 [*Brosion*]ⁱ

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu

Iesniegšanas datums:

2024. gada 26. aprīlis

Iesniedzējtiesa:

Cour de cassation (Luksemburga)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2024. gada 25. aprīlis

Prasītājs:

CY

Atbildētāja:

Caisse pour l'avenir des enfants

[..]

Starp

CY, kas dzīvo [Francijā],

prasītājs kasācijas tiesvedībā,

[..]

un

CAISSE POUR L'AVENIR DES ENFANTS [..]

atbildētāja kasācijas tiesvedībā,

ⁱ Šis lietas nosaukums ir izdomāts. Tas neatbilst neviena lietas dalībnieka reālajam personvārdam vai nosaukumam.

[..] Ņemot vērā pārsūdzēto spriedumu, ko *Conseil supérieur de la sécurité sociale* [Sociālās apdrošināšanas Augstākā padome] pasludinājusi 2023. gada 2. martā [..];

[..]

Par faktiem

Atbilstoši pārsūdzētajam spriedumam [..] [*Caisse pour l'avenir des enfants* (Bērnu nākotnes kase)] pārrobežu darba ņēmējam CY [..] atsauca ģimenes pabalsta izmaksu, ko viņš bija saņēmis par savas sievas iepriekšējā laulībā dzimušo bērnu, pamatojoties uz to, ka bērns vairs nebija uzskatāms par viņa ģimenes locekli, piemērojot *Code de la sécurité sociale* [Sociālā nodrošinājuma kodeksa] 269. un 270. pantu redakcijā, kas izriet no 2016. gada 23. jūlija likuma par tostarp *Code de la sécurité sociale* grozījumiem.

Conseil arbitral de la sécurité sociale [Sociālās apdrošināšanas arbitrāžas padome] apmierināja prasītāja kasācijas tiesvedībā prasību par ģimenes pabalsta izmaksas atjaunošanu.

Conseil supérieur de la sécurité sociale [Sociālās apdrošināšanas Augstākā padome], grozot [iepriekšējās instances spriedumu], lēma, ka [*Caisse pour l'avenir des enfants*] bija pamatoti pārtraukusi ģimenes pabalsta izmaksu CY.

Par kasācijas pamatiem

Pamatu izklāsts

pirmais, “kas balstīts uz Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 883/2004 (2004. gada 29. aprīlis) par sociālās nodrošināšanas sistēmu koordinēšanu 1. panta i) punktu un 67. pantu, lasot tos kopsakarā ar Regulas Nr. 492/2011 7. panta 2. punktu un ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2004/38/EK (2004. gada 29. aprīlis) par Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu tiesībām brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā, ar ko groza Regulu (EEK) Nr. 1612/68 un atceļ Direktīvas 64/221/EEK, 68/360/EEK, 72/194/EEK, 73/148/EEK, 75/34/EEK, 75/35/EEK, 90/364/EEK, 90/365/EEK un 93/96/EEK, 2. panta 2. punktu, pārkāpumu vai arī kļūdainu piemērošanu, vai arī nepareizu interpretāciju.

Tā kā pārsūdzētajā spriedumā nav veikta 2020. gada 2. aprīļa spriedumā *Caisse pour l'avenir des enfants* (Pārrobežu darba ņēmēja laulātā bērns) (C-802/18, EU:C:2020:269) Tiesas lietotā pārrobežu darba ņēmēja nebioloģiskā bērna uztura nodrošināšanas jēdziena plaša interpretācija,

lai gan tai bija jāveic šāda plaša interpretācija un jāpiešķir pārrobežu darba ņēmējam ģimenes pabalstu izmaksa par viņa laulātās Klāras bērnu.”

otrais [pamats, kas balstīts uz valsts tiesībām] [..]

trešais, “kas balstīts uz tiesību normas pārkāpumu un, precīzāk, uz Direktīvas 2004/38/EK 2. panta 2. punkta c) apakšpunkta nepiemērošanu vai arī kļūdainu interpretāciju, vai arī kļūdainu piemērošanu;

tā kā Conseil Supérieur de la Sécurité Sociale [Sociālās apdrošināšanas Augstākā padome] ir uzskatījusi, ka prasītājs nenodrošināja savu pabērnu uzturu, un noraidījusi apgādībā esoša bērna prezumpciju, kas paredzēta Direktīvas 2004/38/EK 2. panta 2. punkta c) apakšpunktā;

Lai gan minētā prezumpcija ir piemērojama visiem bērniem līdz 21 gada vecumam”;

ceturtais, “kas balstīts uz tiesību normas pārkāpumu un, precīzāk, uz Code de la sécurité sociale [Sociālā nodrošinājuma kodeksa] 269. un 270. panta, kas grozīti ar 2016. gada 23. jūlija likumu un kas interpretēti, ņemot vērā Tiesas 2020. gada 2. aprīļa spriedumu Caisse pour l’avenir des enfants (Pārrobežu darba ņēmēja laulātā bērns) (C-802/18, EU:C:2020:269), nepiemērošanu vai arī kļūdainu interpretāciju, vai arī kļūdainu piemērošanu,

tā kā Conseil Supérieur de la Sécurité Sociale ir uzskatījusi, ka prasītājs nenodrošināja savu pabērnu uzturēšanu un nepierādīja, ka sniedz ieguldījumu visos mājsaimniecības izdevumos;

lai gan atbildētāja iesniedza daudzus dokumentus, kas pierāda tās ieguldījumu bērna uzturēšanā, ko konstatēja arī pati apelācijas tiesa, noraidot CY prasību”;

piektais [pamats, kas balstīts uz valsts tiesībām], [...] **sestais** [pamats, kas balstīts uz valsts tiesībām], [...] **septītais** [pamats, kas balstīts uz valsts tiesībām] [...] un

astotais [pamats, kas balstīts uz valsts tiesībām] [...].

[Kasācijas] tiesas atbilde

Par Eiropas Savienības tiesību interpretāciju, kas ir obligāts priekšnosacījums [nolēmuma pieņemšanai]

Eiropas Savienības Tiesa (turpmāk tekstā – “Tiesa”) ir nospriedusi, ka “LESD 45. pants un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 492/2011 (2011. gada 5. aprīlis) par darba ņēmēju brīvu pārvietošanos Savienībā 7. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka ģimenes pabalsts, kas ir saistīts ar to, ka pārrobežu darba ņēmējs veic algotu darbu dalībvalstī, veido sociālo priekšrocību šo tiesību normu izpratnē.

Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 883/2004 (2004. gada 29. aprīlis) par sociālās nodrošināšanas sistēmu koordinēšanu 1. panta i) punkts un 67. pants, kas aplūkoti kopā ar Regulas Nr. 492/2011 7. panta 2. punktu un 2. panta 2) punktu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2004/38/EK (2004. gada 29. aprīlis) par Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu tiesībām

brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā, ar ko groza Regulu (EEK) Nr. 1612/68 un atceļ Direktīvas 64/221/EEK, 68/360/EEK, 72/194/EEK, 73/148/EEK, 75/34/EEK, 75/35/EEK, 90/364/EEK, 90/365/EEK un 93/96/EEK, ir jāinterpretē tādējādi, ka tie nepieļauj tādas dalībvalsts tiesību normas, saskaņā ar kurām pārrobežu darba ņēmēji var saņemt ģimenes pabalstu, kas ir saistīts ar to, ka viņi veic algotu darbu šajā dalībvalstī, tikai par saviem bērniem, izslēdzot viņu laulātā bērnus, ar kuriem viņiem nav izcelšanās saiknes, bet kuriem viņi nodrošina uzturu, kaut gan tiesības saņemt šo pabalstu ir visiem bērniem, kas dzīvo minētajā dalībvalstī” (spriedums, 2020. gada 2. aprīlis, *Caisse pour l'avenir des enfants* (Pārrobežu darba ņēmēja laulātā bērns), C-802/18, EU:C:2020:269).

Tādējādi Tiesa ir pakārtojusi pārrobežu darba ņēmēja tiesības saņemt ģimenes pabalsta izmaksu par viņa laulātā bērnu, ar kuru viņam nav izcelsmes saiknes, pierādījumam, ka viņš izpilda nosacījumu par šā bērna uztura nodrošināšanu.

Lai gan Tiesas sniegtā juridiskā atbilde vienīgi uz pārrobežu darba ņēmēja laulāto, no sprieduma pamatojuma izriet, ka tāds pats risinājums attiecas uz pārrobežu darba ņēmēja reģistrēta partnera bērnu, ar kuru viņam nav izcelsmes saiknes (spriedums, 2020. gada 2. aprīlis, *Caisse pour l'avenir des enfants* (Pārrobežu darba ņēmēja laulātā bērns), C-802/18, EU:C:2020:269, 51. un 52. punkts).

Piemērojot šo kritēriju, apelācijas tiesa, lai pamatotu lēmumu par ģimenes pabalsta atsaukšanu,

- netieši, bet nepieciešami ir lēmumi, ka pierādījumi par laulību esamību starp pārrobežu darba ņēmēju un bērna māti un par kopīgas dzīvesvietas esamību pārrobežu darba ņēmējam, viņa sievai un bērnam, raugoties uz šiem elementiem atsevišķi vai kopā, nepierāda, ka šis nosacījums ir izpildīts,
- uzskatīja, ka abiem bioloģiskajiem vecākiem bija līdzekļi, lai sniegtu ieguldījumu bērna uzturēšanā un viņi sniedza šo ieguldījumu, jo māte veica profesionālu darbību un tēvs maksāja uzturlīdzekļus 150 euro, no tā secinot, ka “tieši bioloģiskie vecāki ir tie, kuri sedz sava bērna uzturēšanas izmaksas”,
- lēma, ka pierādījums par izmaksām, kas kvalificētas kā māsaimniecības izdevumi (rēķini par ūdeni, *Engie* abonēšana, hipotekārā aizdevuma mēnešmaksājumi), summām, kas maksātas par labu bērnam (ikmēneša maksa par bērna tālruņa abodamentu, mobilā tālruņa iegāde, bērna psiholoģiskā aprūpe) un citiem elementiem (ziņapmaiņa, saspīlētās attiecības ar bioloģisko tēvu, laba saskaņa starp pārrobežu darba ņēmēju un bērnu) nepierāda, ka CY nodrošināja bērna uzturēšanu, jo nebija pierādīts, ka šis summas sedza vienīgi pārrobežu darba ņēmējs, un līdz ar to runa bija vienīgi par neregulāriem papildu maksājumiem, “it īpaši, ņemot vērā objektīvus apstākļus, kas uzsvērti iepriekš, saskaņā ar kuriem tieši bioloģiskie vecāki ir tie, kuri sedz sava bērna uzturēšanas izmaksas”.

Formulējumu “nodrošināt uzturu” iesākumā Tiesa bija izmantojusi, lai pateiktu, ka pārrobežu darba ņēmējs var saņemt valsts atbalsta izmaksu kā sociālu

priekšrocību, šajā gadījumā finansiālu palīdzību augstākajai izglītībai, par savu paša bērnu, ja viņš turpina nodrošināt šā bērna uzturu (spriedumi, 1992. gada 26. februāris, C-3/90, *Bemini*, ECLI:EU:C:1992:89, 25. un 29. punkts; 1999. gada 8. jūnijs, C-337/97, *Meeusen*, ECLI:EU:C:1999:284, 19. punkts; 2012. gada 14. jūnijs, C-542/09, Eiropas Komisija/Nīderlande, ECLI:EU:C:2012:346, 35. punkts; un, 2013. gada 20. jūnijs, C-20/12, *Guirsch*, ECLI:EU:C:2013:411, 39. punkts), taču minētais jēdziens šajos spriedumos netika definēts.

Pēc tam, joprojām runājot par sociālu priekšrocību, ko veido atbalsts augstākajai izglītībai, taču attiecībā uz bērnu, kuram ar pārrobežu darba ņēmēju nav izcelšanās saiknes, Tiesa precizēja formulējuma “nodrošināt uzturu” nozīmi, vispirms sakot, ka tas “*nenozīmē tiesības saņemt uzturlīdzekļus*” (spriedums, 2016. gada 15. decembris, *Depesme u.c.*, no C-401/15 līdz C-403/15, EU:C:2016:955, 58. punkts), un pēc tam piebilstot, ka “*apgādībā esoša ģimenes locekļa statuss izriet no faktiskas situācijas. Runa ir par ģimenes locekli, kura uzturu nodrošina darba ņēmējs, neesot vajadzībai noteikt šī uztura prasības iemeslus un jautāt, vai ieinteresētā persona var apmierināt savas vajadzības, strādājot algotu darbu*” (*ibidem*, [58]. punkts). Tiesa secināja, “*ka apgādībā esoša ģimenes locekļa statuss izriet no faktiskas situācijas, kas ir jāvērtē dalībvalstij un, vajadzības gadījumā, valsts tiesai. Tāda pārrobežu darba ņēmēja ģimenes locekļa statuss, kas ir [pirmā] minētā apgādībā, tādējādi var izrietēt, ja tas attiecas uz šī darba ņēmēja laulātā vai atzīta partnera bērna situāciju, no tādiem objektīviem apstākļiem kā, piemēram, šī darba ņēmēja un studenta kopīgas dzīvesvietas esamība, bet nav nedz jānosaka pārrobežu darba ņēmēja līdzdalības studenta uzturēšanā iemesli, nedz arī skaitliski jānosaka tās konkrētais apmērs*” (*ibidem*, 60. punkts).

Vēlāk Tiesa piemēroja kritēriju “nodrošināt uzturu” jautājumam par to, vai pārrobežu darba ņēmējs var saņemt sociālu priekšrocību, ko veido ģimenes pabalsta izmaksa, par bērnu, ar kuru viņam nav izcelšanās saiknes, sava nolēmuma pamatojumā sakot, ka “*ar pārrobežu darba ņēmēja bērnu, kas var netieši saņemt pēdējā minētajā tiesību normā paredzētās sociālās priekšrocības, ir jāsaprot ne tikai bērns, kuram ir izcelšanās saikne ar šo darba ņēmēju, bet arī minētā darba ņēmēja laulātā vai reģistrēta partnera bērns, ja šis darba ņēmējs nodrošina šī bērna uzturu. Tiesa uzskata, ka pēdējā minētā prasība izriet no faktiskās situācijas, kas ir jānovērtē administrācijai un attiecīgā gadījumā valsts tiesām, pamatojoties uz ieinteresētās personas sniegtajiem pierādījumiem, bet tām nav nedz jānosaka šīs līdzdalības bērna uzturēšanā iemesli, nedz skaitliski jānosaka tās konkrētais apmērs*” (Tiesa, 2020. gada 2. aprīlis, *op. cit.*, 50. punkts). Tiesa ir arī precizējusi, ka “*bērna bioloģiskais tēvs nemaksā uzturlīdzekļus bērna mātei. Tādējādi šķiet, ka FV, kas ir HY mātes laulātais, nodrošina šī bērna uzturu, bet tas tomēr ir jāpārbauda iesniedzējtiesai*” (spriedums, 2020. gada 2. aprīlis, *Caisse pour l'avenir des enfants* (Pārrobežu darba ņēmēja laulātā bērns), C-802/18, EU:C:2020:269, 52. punkts).

Tiesa arī uzskatīja, ka jēdziens pārrobežu darba ņēmēja “ģimenes loceklis”, uz kuru netieši attiecas vienlīdzīga attieksme saskaņā ar *Regulas Nr. 492/2011*

7. panta 2. punktu, atbilst jēdzienam “ģimenes loceklis” Direktīvas 2004/38 2. panta 2) punkta izpratnē, kas ietver laulāto vai partneri, ar kuru Savienības pilsonis ir noslēdzis reģistrētas partnerattiecības, tiešos pēcnācējus vecumā līdz 21 gadam vai kuri ir viņa apgādībā, kā arī viņa laulātā vai partnera tiešos pēcnācējus. Tiesa īpaši šajā ziņā ņēma vērā Direktīvas 2014/54 1. apsvērumu, 1. pantu un 2. panta 2. punktu” (spriedums, 2020. gada 2. aprīlis, *Caisse pour l'avenir des enfants* (Pārrobežu darba ņēmēja laulātā bērns), C-802/18, EU:C:2020:269, 51. punkts).

No šiem apsvērumiem Kasācijas tiesa vispirms secina, ka precizējums par to, ka izteikums “nodrošināt uzturu” izriet no faktiskas situācijas, nenozīmē, ka runa ir par pilnībā faktu jēdzienu, kas ir izslēgts no Tiesas un Kasācijas tiesas pārbaudes, bet ka šis formulējums ir lietots, lai uzsvērtu to, ka šis jēdziens tiek vērtēts ārpus jebkādam bērna tiesībām uz uzturlīdzekļiem, kā skaidri norādīts spriedumā, 2016. gada 15. decembris, *Depesme* u.c., no C-401/15 līdz C-403/15, EU:C:2016:955, 58. punkts.

No iepriekš minētā Kasācijas tiesa arī secina, ka izteikums “nodrošināt uzturu” tiesiskajā regulējumā par sociālo priekšrocību saņemšanu ir Eiropas Savienības autonomš jēdziens, kas prasa vienveidīgu piemērošanu un interpretāciju.

Taču šāda vienveidīga interpretācija pašlaik nav nodrošināta attiecībā uz jautājumiem, kurus izraisa šīs diskusijas elementi.

Šajā ziņā Kasācijas tiesa ir nonākusi pie jautājuma par 2016. gada 15. decembra spriedumā *Depesme* u.c. (no C-401/15 līdz C-403/15, ECLI:EU:C:2016:955, 60. punkts) atkārtotā piemēra apmēru saistībā ar “tādiem objektīviem apstākļiem kā, piemēram, šī darba ņēmēja un studenta kopīgas dzīvesvietas esamība”, pirmkārt, attiecībā uz to, vai šis punkts ir sniegts vienkārši kā piemērs vai, tieši pretēji, kā nosacījums, un šajā gadījumā rodas jautājums, vai runa ir par pietiekamu nosacījumu vai par nepieciešamu nosacījumu, un, otrkārt, attiecībā uz to, vai ir nozīme kopīgas dzīvesvietas finansēšanas veidam, tādēļ, ka ir jānoskaidro, vai pārrobežu darba ņēmējs sniedz ieguldījumu šajā finansējumā daļēji vai pilnībā.

Attiecībā uz bērna vajadzībām, kuras jāņem vērā un kuras apmierina pārrobežu darba ņēmējs, [Kasācijas] tiesa ir nonākusi pie jautājuma, vai ir jāņem vērā tikai uztura un pamatvajadzības bērna iztikai (pārtika, apģērbs, mājoklis, izglītība...) vai arī vispārīgi jēkādi citi izdevumi, tostarp izklaide vai vienkāršas ērtības (mobilais tālrunis, restorāni, vadītāja tiesības...), vai jāņem vērā pat papildu izdevumi, greznumlietas vai luksusa priekšmeti (regulāra elektronisko ierīču iegāde, brīvdienas tālās zemēs...), kuru mērķis ir nodrošināt zināmu dzīves līmeni.

Attiecībā uz veidu, kādā pārrobežu darba ņēmējs nodrošina bērna uzturu, Kasācijas tiesa jautā, vai pārrobežu darba ņēmēja ieguldījumam bērna uzturēšanā ir jānotiek kā skaidras naudas izmaksai tieši pašam bērnam vai tas var notikt kā maksājumi, kas veikti bērna interesēs. Šajā pašā ziņā rodas jautājums, vai

maksājumam – kā, šķiet, vedina domāt Ģenerālprokuratūras secinājumi – ir jābūt veiktam bērna īpašajās vai pat ekskluzīvajās interesēs vai ir vērā ņemami arī maksājumi, kas veikti ģimenes šūnas kopīgajās interesēs (hipotekārā aizdevuma ikmēneša maksājumi, īre, kopīgi lietota aprīkojuma iegāde...). Joprojām saistībā ar konkrēto veidu rodas jautājums, vai pārrobežu darba ņēmēja izdevumiem bērna uztura nodrošināšanai ir jāpiemīt zināmai regularitātei vai periodiskumam (nekustamā īpašuma aizdevums, īre, elektrības un apkures izdevumi, tālruņa rēķini...) vai vērā ņemama ir arī vienreizēju maksājumu uzņemšanās (reizi pa reizi apģērba iegāde...). Visbeidzot, paturot prātā Tiesas precizējumu, ka, izvērtējot faktisko situāciju, nav nedz jānosaka pārrobežu darba ņēmēja līdzdalības iemesli, nedz skaitliski jānosaka tās konkrētais apmērs (spriedumi, 2016. gada 15. decembris, *Depesme* u.c., no C-401/15 līdz C-403/15, EU:C:2016:955, 64. punkts; un, 2020. gada 2. aprīlis, *Caisse pour l'avenir des enfants* (Pārrobežu darba ņēmēja laulātā bērns), C-802/18, EU:C:2020:269, 50. punkts), Kasācijas tiesa uzdod jautājumu, vai ir jāņem vērā jebkurš ieguldījums, lai cik mazs tas būtu, vai arī tam ir jābūt kādam noteiktam ievērojamam apmēram, un šajā pēdējā gadījumā, vai šis kritērijs ir jānovērtē attiecībā pret bērna vajadzībām vai attiecībā pret pārrobežu darba ņēmēja finansiālo stāvokli.

Arī līdzekļu izcelsme var radīt jautājumus, jo dažkārt pārrobežu darba ņēmējam ar viņa laulāto vai reģistrēto partneri, bērna vecāku, ir kopīgs bankas konts, kas kalpojis, lai segtu izmaksas, kas tiesvedībā norādītas ar nolūku pierādīt, ka ir izpildīts nosacījums “*nodrošināt uzturu*” bērnam, lai gan iemaksas šajā kontā veic ne tikai viņš viens un lai gan viņš nav pierādījis, kādā apmērā viņš papildina šo kontu, un šādā gadījumā rodas jautājums, vai ieguldījums bērna vajadzībām nāk no pārrobežu darba ņēmēja.

Kasācijas tiesa uzdod jautājumu arī par to, kāds ir precizējuma, kuru Tiesa sniegusi 2016. gada 15. decembra spriedumā (no C-401/15 līdz C-403/15, *Depesme* u.c., EU:C:2016:955, 62. punkts), sakot, ka “*Savienības likumdevējs uzskata, ka bērni katrā gadījumā tiek uzskatīti par apgādībā esošiem līdz 21 gada vecumam*”, apmērs, jo jautājums ir par to, vai ir jāuzskata, ka pārrobežu darba ņēmējs nodrošina ikviena bērna, kas jaunāks par 21 gadu, šī viena vecuma stāvokļa dēļ vai apvienojumā ar citiem faktoriem, vajadzības.

Pēc tam ir jāuzdod jautājums par vecāku ieguldījumu bērna vajadzību apmierināšanā. Viņiem likums uzliek pienākumu uzturēt bērnu, iepretim pārrobežu darba ņēmējam, kuram nav šāda pienākuma. “*Nodrošināt uzturu*” bērnam kritērijs turpretim pārrobežu darba ņēmēja gadījumā nozīmē faktu vērtējumu. Tādēļ rodas jautājums, vai ar to, ka tiek konstatēta vecāku uzturlīdzekļu maksāšanas pienākuma esamība un apmērs, pietiek, lai izslēgtu pārrobežu darba ņēmēja ieguldījuma esamību, vai papildus ir arī jāpārlicinās, ka vecāku uzturlīdzekļu maksāšanas pienākums ir noteikts atbilstošā apmērā un ka viņi patiešām izpilda šo pienākumu, tādējādi padarot lieku pārrobežu darba ņēmēja papildu ieguldījumu. Ja šāda palīdzība reāli netiek maksāta, rodas jautājums, vai ir jāpārbauda, vai pārrobežu darba ņēmēja laulātais vai reģistrētais

partneris ir vismaz mēģinājis izmantot piespiedu izpildes pasākumus un vai galu galā pārrobežu darba ņēmēja ieguldījums kompensē viena no vecākiem pienākumu neizpildi. Attiecībā uz šo uzturēšanas palīdzību un uz jautājumu par to, vai tā ir noteikta atbilstošā apmērā ietekme var būt arī noteikšanas veidam tiesas ceļā vai savstarpēji vienojoties. Šie aspekti var būt saistīti ar iepriekš minēto jautājumu, kādi izdevumi attiecībā uz bērnu ir jāņem vērā. Ja vērā tiek ņemti tikai bērna uztura un pamatvajadzību izdevumi, tad vecāku uzturlīdzekļu maksāšanas pienākums principā nosegs šīs vajadzības, padarot nevajadzīgu pārrobežu darba ņēmēja komplementāru vai papildu ieguldījumu šādu vajadzību segšanai.

Saistībā ar attiecībām ar otru bērna vecāku vēl jāuzdod jautājums, vai ir piemēroti izvērtēt nosacījumus, ar kādiem bērns pārmaiņus uzturas pie saviem vecākiem, tādēļ, ka paplašinātas saskarsmes un izmitināšanas tiesības vai dalīta dzīvesvieta principā var vedināt otru vecāku uzņemties ievērojami lielāku materiālo uzturlīdzekļu maksāšanas pienākumu, atstājot mazāk vietas iespējamai pārrobežu darba ņēmēja nepieciešamībai segt bērna vajadzības.

Visi šie jautājumi principā ir jāuzlūko, balstoties uz principu, saskaņā ar kuru tiesību normas, kurās ir noteikta darba ņēmēju brīva pārvietošanās, ir jāinterpretē plaši (spriedums, 2016. gada 15. decembris, *Depesme* u.c., no C-401/15 līdz C-403/15, EU:C:2016:955, 58. punkts), un līdz ar to, ņemot vērā iespējamus šāda plašas interpretācijas principa ierobežojumus.

Šie apsvērumi vedina tiesu pirms jebkādas tālākas lietas virzības iesniegt Tiesai šā sprieduma rezolūtvajā daļā atkārtotos prejudiciālus jautājumus par Eiropas Savienības tiesību tvērumu.

AR ŠĀDU PAMATOJUMU

Kasācijas tiesa

[..] [uzdod] Tiesai šādus jautājumus:

1.a) Vai vārdkopa “*nodrošināt [bērnam] uzturu*”, no kuras izriet ģimenes locekļa statuss Eiropas Savienības tiesību normu izpratnē, kā to formulējusi Jūsu Tiesa saistībā ar darba ņēmēju brīvu pārvietošanos un pārrobežu darba ņēmēja sociālas priekšrocības, kas saistīta ar algota darba veikšanu dalībvalstī, saņemšanu par viņa laulātā vai reģistrēta partnera bērnu, ar kuru viņam nav izcelšanās saiknes, lasot izolēti vai kopsakarā ar tiesību normu, kuru mērķis ir nodrošināt darba ņēmēju brīvu pārvietošanos, plašas interpretācijas principu, ir jāinterpretē kā izpildīts nosacījums un līdz ar to kā tāda, kas piešķir tiesības uz sociālas priekšrocības saņemšanu,

- tikai laulības vai reģistrētu partnerattiecību starp pārrobežu darba ņēmēju un bērna vecāku dēļ vien;
- tikai pārrobežu darba ņēmēja un bērna kopīga mājokļa vai dzīvesvietas dēļ vien;

- tikai tādēļ vien, ka pārrobežu darba ņēmējs uzņemas vispārīgus jēlkādus maksājumus bērna labā, neraugoties uz to, ka:
 - tie sedz citas vajadzības, nevis uzturu un pamatvajadzības;
 - ka tie tiek veikti trešajai personai un bērnam sniedz labumu tikai netieši;
 - ka tie nav veikti ekskluzīvās un īpašās bērna interesēs, bet sniedz labumu visai mājsaimniecībai;
 - ka tie tiek veikti neregulāri;
 - ka tie ir mazāki nekā vecāku maksājumi;
 - ka tie ir tikai maznozīmīgi attiecībā pret bērna vajadzībām;
- tikai tādēļ vien, ka izmaksas tiek segtas no pārrobežu darba ņēmēja un viņa laulātā vai reģistrēta partnera, bērna vecāka, kopīga konta, neņemot vērā tajā ieskaitīto līdzekļu izcelsmi;
- tikai tādēļ vien, ka bērns nav sasniedzis 21 gada vecumu?

1.b) Noraidošas atbildes gadījumā uz pirmo jautājumu, vai vārdkopa “*nodrošināt uzturu*” ir jāinterpretē kā izpildīts nosacījums un līdz ar to kā tāda, kas piešķir tiesības uz sociālu priekšrocību, ja ir īstenojušās divas vai vairāk no šīm situācijām?

2) Vai vārdkopa “*nodrošināt [bērnam] uzturu*”, no kuras izriet ģimenes locekļa statuss Eiropas Savienības tiesību normu izpratnē, kā to formulējusi Jūsu Tiesa saistībā ar darba ņēmēju brīvu pārvietošanos un pārrobežu darba ņēmēja sociālas priekšrocības, kas saistīta ar algota darba veikšanu dalībvalstī, saņemšanu par viņa laulātā vai reģistrēta partnera bērnu, ar kuru viņam nav izcelšanās saiknes, lasot izolēti vai kopsakarā ar tiesību normu, kuru mērķis ir nodrošināt darba ņēmēju brīvu pārvietošanos, plašas interpretācijas principu, ir jāinterpretē kā neizpildīts nosacījums un līdz ar to kā tāda, kas izslēdz tiesības uz sociālas priekšrocības saņemšanu,

- tikai bērna vecāku uzturlīdzekļu maksāšanas pienākuma dēļ vien, neatkarīgi no
 - tā, vai šī prasība par uzturlīdzekļu piedziņu ir noteikta tiesas ceļā vai savstarpēji vienojoties;
 - apmēra, kādā noteikts šis uzturlīdzekļu maksājums;
 - tā, vai parādnieks patiešām maksā šo uzturlīdzekļu parādu;
 - no tā, vai pārrobežu darba ņēmēja ieguldījums kompensē bērna vecāka pienākumu nepildīšanu;

- tikai tādēļ vien, ka bērns, īstenojot saskarsmes un izmitināšanas tiesības vai pamīšus uzturēšanos divās dzīvesvietās vai kādus citus nosacījumus, periodiski uzturas pie otra vecāka?

aptur tiesvedību līdz Eiropas Savienības Tiesas nolēmuma pieņemšanai;

[..].

DARBA VERSIJA